

**Dr Grzegorz Ocieczek**

**Załącznik nr ...**

**AUTOREFERAT**

**wraz z informacją o osiągnięciach dydaktycznych  
i działalności popularyzującej naukę**

### **1. Imię i nazwisko.**

Grzegorz Ociecek

### **2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.**

1994 r. - ukończenie studiów prawniczych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, z wynikiem dobrym i uzyskanie tytułu magistra na kierunku „prawo” stacjonarne, na podstawie obrony pracy dyplomowej „*Kradzież szczególnie zuchwała*”, przygotowanej pod kierunkiem: Pani Prof. dr hab. O. Górniok.

2015 r. - uzyskanie stopnia doktora nauk prawnych w zakresie prawa, nadanego uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „*Weryfikacja zeznań składanych przez polskich świadków koronnych*” (promotor: prof. dr. hab. T. Widła, recenzenci: prof. dr hab. dr h.c. E.W. Pływaczewski i dr hab. M. Trzeciński prof. UWr). Praca doktorska została wyróżniona uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego.

### **3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.**

od 2013 r. do 2016 r. - adiunkt w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie.

od 2013 do 2015 r. – nauczyciel w Kolegium Pracowników Szkół Społecznych w Czeladzi.

od 2013 r. do 2015 r. – pracownik nieetatowy w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

od 2017 r. do 2019 r. – pracownik nieetatowy w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

od 2016 r. do obecnie – pracownik nieetatowy w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie.

od 2016 r. do obecnie – adiunkt w Katedrze Postępowania Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Od 2023 r. - do obecnie - wykładowca w Centralnym Ośrodku Szkolenia i Edukacji ABW im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”.

### **4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej.**

Monografia naukowa: „**Instytucja świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym, karnoprosesowym i empirycznym**”. Warszawa 2023 r. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, nr ISBN 978-83-67149-15-0, recenzenci wydawniczy monografii: prof. dr hab. dr h.c. E.W. Pływaczewski, prof. dr hab. L. Wilk.

Wskazana powyżej monografia na podstawie przepisu art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowi moje **główne osiągnięcie naukowe** po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Dotychczas w literaturze krajowej problematyka instytucji świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym oraz karnoprocesowym była tematem opracowań o charakterze przyczynkarskim, jednakże nie miały one charakteru kompleksowego – głównie - popartego przeprowadzonymi na tak dużą skalę badaniami o charakterze empirycznym.

Aktualny dorobek naukowy odnośnie do szeroko rozumianej instytucji świadka koronnego to ważne badania<sup>1</sup>, jednak prowadzono je w nurcie głównie analizy dogmatycznej i prawnoporównawczej. Wniosły one wiele korzyści do nauki prawa i procesu karnego, lecz, jak dotąd nikt w Polsce, nie przeprowadził badań nad szeroko rozumianą instytucją świadka koronnego badając tą instytucję bezpośrednio u jej źródła.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że badania, których rezultat zostały zaprezentowane w monografii, zostały przeprowadzone bezpośrednio wśród samych świadków koronnych, jak również wśród przedstawicieli organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości. Już samo to, że udało się dotrzeć bezpośrednio – z jednej strony - do osób posiadających status świadka koronnego, a z drugiej strony – do osób uczestniczących bezpośrednio w procedurze nadania tego szczególnego statusu, czyni te badania interesującymi i wyjątkowo rzadkimi w konstrukcji i rezultatach. Podjęcie badań bezpośrednich nad instytucją świadka koronnego jest potrzebnym krokiem w rozwoju nauki prawa i postępowania karnego oraz stanowi znaczący wkład w dorobek nauki. Świadek koronny jest źródłem dowodowym które zaliczane jest do kontrowersyjnych źródeł kontrowersyjnych, przy stosunkowo częstym jego wykorzystywaniu przez organy ścigania do rozbijania solidarności przestępczej wśród członków zorganizowanych grup przestępczych. Pogłębione badania naukowe przyczynić się mogą do poprawnego wykorzystania instytucji świadka koronnego w procesie karnym a poza tym do wyjaśnienia motywów podejmowania współpracy z organami ścigania jak również wpływu sytuacji rodzinnej na procesy motywacyjne świadków koronnych. Z całą pewnością przeprowadzone badania empiryczne mają znaczący wpływ naukowy nie tylko na praktykę w zakresie poprawy ścigania przestępczości w szczególności o charakterze grupowym, lecz

<sup>1</sup> Zob. np.: K. Daszkiewicz, „Mały świadek koronny” (art. 60§3-5 i art. 61 k.k.), cz. I oraz cz. II, Palestra 1999 nr 3-4.; K. Daszkiewicz, Kodeks karny z 1997 r. Uwagi krytyczne, Gdańsk 2001; T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk, (red.), Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 r., Lublin 2006; C. Kamiński, Mały świadek koronny, (w.) E. Pływaczewski, (red.), Przemoc zorganizowana. Świadek koronny. Terroryzm w ujęciu praktycznym, Kraków 2005; A. Kisiel, Zakres i charakter ujawnianych informacji w instytucji tzw. „małego świadka koronnego”, Państwo i Społeczeństwo, 2014 (XIV) nr 4; J. Paśkiewicz, Świadek koronny in sua causa oraz in altera causa (art. 60§3-5 i art. 61k.k.), Prokuratura i Prawo, nr 12, 2001; J. Paśkiewicz, Wybrane zagadnienia instytucji świadka koronnego w świetle konstytucji RP i Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych nr 1, 2004; M. Nowicki, Z. Gosk, Zarys instytucji świadka anonimowego w polskiej procedurze karnej na tle rozwiązań europejskich, Palestra nr 9 –10, 1996; B. Kurzępa, Świadek koronny - Co dalej z ustawą, Prokuratura i Prawo nr 5, 2006; W. Koziół, Mały świadek koronny w orzecznictwie Sądu Najwyższego [w:] J. Majewski, Nadzwyczajny wymiar kary, Toruń 2009; M. Korneć, Świadek koronny jako nowa instytucja w procesie karnym, Problemy Współczesnej Kryminalistyki, tom 2, (red.) E. Gruza, T. Tomaszewski, Warszawa 1998; P. Hofmański, Świadek anonimowy w procesie karnym, Przegląd Policyjny nr 2 – 3, 1994; E. Guzik – Makaruk, E. Jurgielewicz, Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w aspekcie prawa karnego procesowego [w:] E. Pływaczewski, Przemoc zorganizowana, Warszawa 2011; Z. Cwiakalski, Wybrane problemy wyboru kary za przestępczość zorganizowaną, Prokuratura i Prawo, nr 12, 2001; L. K. Paprzycki, Zeznania świadka anonimowego i świadka koronnego w rzetelnym procesie karnym [w:] E. Pływaczewski, E. Guzik-Makaruk (red.) Przemoc zorganizowana, świadek koronny, terroryzm w ujęciu praktycznym, Kraków, 2005; E. Pływaczewski, Świadek koronny jako instrument zwalczania przestępczości zorganizowanej, Prokuratura i Prawo nr 7 – 8, 2010; E. Pływaczewski E. (red.), Przemoc zorganizowana, Warszawa 2011; Z. Rau, Przemoc zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie, Kraków 2002; Z. Rau, Wyniki badań świadków koronnych – empiryczne badania porównawcze w latach 2001, 2001 i 2012, Prokuratura i Prawo nr 5, 2013.

również mają znaczący wpływ na wymiar teoretyczny. Dzięki tego rodzaju badaniom można bowiem ustalić i pogłębiać siatkę pojęć dotyczącą przestępczości zorganizowanej w tym między innymi kwestie związane z rodzajem i układem zorganizowanych grup przestępczych, czy też cechami charakterystycznymi dla tego rodzaju przestępczości.

Od początku prowadzenia badań było wiadomym, że instytucja świadka koronnego ma wymiar wieloaspektowy. Jednakże wymaga zaznaczenia, że źródłowo, można tą instytucję badać w dwóch podstawowych wariantach.

Pierwszy wariant to ujęcie materialnoprawne (instytucja świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym). Świadek koronny w ujęciu materialnoprawnym nazywany jest także „małym świadkiem koronnym”<sup>2</sup>. Instytucję tą wprowadzono do kodeksu karnego jako swoistą przeciwwagę w stosunku do instytucji tzw. „dużego świadka koronnego”, która w początkowym okresie funkcjonowania miała wyłącznie charakter czasowy (epizodyczny). W tej części pracy skoncentrowano się na przebadaniu przedstawicieli organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości, między innymi na okoliczność prawidłowości funkcjonowania tej instytucji oraz ewentualnej potrzeby wprowadzenia zmian ustawowych.

Drugi wariant to ujęcie karnoprosesowe (instytucja świadka koronnego w ujęciu formalno – prawnym (proceduralno prawnym, procesowo karnym). W tym natomiast ujęciu dąży się do wskazania czy instytucja tzw. „dużego świadka koronnego” spełnia swoją rolę w polskim procesie karnym po dwudziestu sześciu latach funkcjonowania. Szczegółowe problemy i hipotezy badawcze opisane zostały w dalszej części autoreferatu. Wspomnieć w tym miejscu należy, że przebadanych zostało 52 z 81 świadków koronnych w Polsce, co stanowiło rzetelną i reprezentatywną próbę badawczą, wynoszącą ponad 64 % populacji świadków koronnych w ujęciu karnoprosesowym.

Ważnym obszarem egzegezy są przeprowadzone badania ankietowe, w których starano się uzyskać odpowiedź między innymi na kwestie postrzegania szeroko rozumianej instytucji świadka koronnego przez przedstawicieli organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Szczególnie cenne w tym zakresie wydają się być spostrzeżenia praktyków, którzy bezpośrednio mieli kontakt z tą instytucją.

Kolejnym istotnym polem badawczym są analizy dostępnego orzecznictwa krajowego i międzynarodowego w zakresie świadka koronnego.

Już po tych wstępnych – bardzo ogólnych - supozycjach badawczych widać, że instytucja świadka koronnego w szerokim ujęciu, to jedna z najbardziej kontrowersyjnych i najtrudniejszych instytucji zaliczanych do tzw. niekonwencjonalnych osobowych źródeł dowodowych. Niekonwencjonalność tej instytucji polega na tym, że świadek koronny stanowi między innymi wyłom od procesowej zasady legalizmu na rzecz zasady oportunistycznego procesowego.

Wspomniana niekonwencjonalność spowodowała, że do rzetelności badania, niezbędne jest właśnie posłużenie się danymi z samego źródła, a więc od osób objętych statusem świadka koronnego, jak i innych podmiotów wspomagających, czy też merytorycznie oceniających i ostatecznie decyzyjnie biorących udział w procedurze nadania tego newralgicznego statusu.

---

<sup>2</sup> W doktrynie pojawiają się dwa zasadnicze poglądy na temat instytucji tzw. „małego świadka koronnego”. Pierwszy z nich eksponuje kwestię, iż za „małego świadka koronnego” uznajemy wyłącznie regulacje prawne opisane w art. 60§ 3 k.k. jako tzw. świadek *in sua causa*. Drugi pogląd obejmuje szersze rozumienie tej instytucji jako świadka *in sua causa* oraz *in altera causa* (art. 60§ 3 i 4 k.k. oraz art. 61 k.k.). Zob. np.: J.K. Paśkiewicz, Świadek koronny *in sua causa* oraz *in altera causa* (art. 60 § 3-5 i art. 61 k.k.), Prok. i Pr., 2001, nr 12; J.M. Stopińska, A. Chodorowska, Świadek koronny w świetle kodeksu karnego (art. 60 3-5 i art. 61 k.k.), Przegl. Pol. 2007, nr 4; S. Waltoś, Spór o świadka koronnego w Polsce, [w:] H.J. Hirsch, P. Hofmański, E.W. Pływaczewski, C. Roxin (red.), Prawo karne i proces karny wobec nowych form i technik przestępczości. Niemiecko-polskie kolokwium prawa karnego, Białystok 2007; A. Taracha, „Mały świadek koronny” (art. 60 § 3 i 4 k.k.) w postępowaniu przed Sejmową Komisją Śledczą, [w:] T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk (red.), Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku, Lublin 2006.

Od początku powołania instytucja świadka koronnego wywoływała i wywołuje szereg kontrowersji natury prawnej, socjologicznej, aksjologicznej, społecznej, a nawet etycznej. Stąd pilną potrzebą było przeprowadzenie i zaprezentowanie badań, których rezultaty przyczynią się do prawidłowego postrzegania tej instytucji w systemie prawa karnego, co realnie umożliwi jej prawidłowe stosowanie. Bez pogłębionych badań naukowych które zostały przeprowadzone z całą pewnością wykorzystywanie instytucji świadka koronnego przez organy ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości będzie utrudnione. To właśnie te badania pokazują jakie są motywacje ubiegania się o przyznanie statusu świadka koronnego, czy świadkowie koronni manipulują organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, z jakich poziomów decyzyjnych wywodzą się świadkowie koronni, czy wreszcie jakie kroki zaradcze należy podjąć aby zminimalizować ewentualne próby działań o charakterze makiawelistycznym ze strony świadków koronnych. Przeprowadzone badania mogą także stanowić bazę dla dalszych ewentualnych korekt czy modyfikacji tych instytucji.

Od wprowadzenia instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprosesowym minęło już dwadzieścia sześć lat, lecz nie przeprowadzono nad nią bezpośrednich i źródłowych obserwacji badawczych na tak dużą skalę.

Powyższe spostrzeżenia przyczyniły się do zbudowania podstaw sformułowania najważniejszych tez badawczych.

W obszarach badawczych, które zostały określone w ramach niniejszego opracowania, postawione zostały następujące tezy, które po kolei analizowane były w przedmiotowym opracowaniu:

*Po pierwsze;* dla pełności analizy należało w pierwszej kolejności przeprowadzić wstępną ocenę zasadności wprowadzenia instytucji świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym oraz karnoprosesowym. Potrzebne to było do zbadania przydatności przedmiotowych instytucji w praktyce wymiaru sprawiedliwości.

*Po drugie;* kolejnym problemem badawczym były pojawiające się w badaniu tendencje świadków koronnych do manipulowania organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości dokonywane w celu osiągnięcia swoich partykularnych interesów procesowych. Jest to ważny zakres badania, bowiem przy pełnej świadomości występowania tego rodzaju tendencji koniecznym jest wypracowanie metod mogących zapobiegać lub w znacznej mierze ograniczać to jakże niebezpieczne zjawisko.

*Po trzecie;* niebagatelnym czynnikiem w prowadzonej analizie okazała się sytuacja rodzinna świadków koronnych, która wydaje się, mieć decydujący wpływ na ich postawę w zakresie między innymi podjęcia współpracy ze zorganizowanymi grupami przestępczymi, jak również w konsekwencji rozpoczęcia współpracy z organami ścigania. Jest to również ważny element badania ponieważ może on wskazywać na tak zwane tendencje środowiskowe oraz uwarunkowania rodzinne.

*Po czwarte,* wprawdzie sytuacja rodzinna jest ważna dla świadka koronnego, to jednak nie jest to jedyny czynnik motywacyjny dla podjęcia przez niego współpracy z organami ścigania. Należało zatem postawić kolejne pytanie badawcze, o dalsze motywacje jakimi kierują się świadkowie koronni podejmując współpracę z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

*Po piąte;* w rezultacie badań pojawiło się także zjawisko tzw. transferu wiarygodności świadka koronnego. Polega on na tym, że niektórzy przedstawiciele organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości przejawiają niebezpieczne tendencje do przyznawania lub odmawiania waloru wiarygodności zeznaniom świadków koronnych li tylko na tej podstawie, że w innych toczących się postępowaniach przyznawano lub odmawiano uznania ich zeznań za wiarygodne w pełni lub w całości.

*Po szóste;* ważną okolicznością było ustalenie, czy stosowany program ochrony wobec świadków koronnych w ujęciu karnoprosesowym spełnia swoją rolę oraz czy jest

w dostatecznym stopniu wykorzystywany w praktyce. W szczególności, czy świadkowie koronni czują się zagrożeni chociażby ze strony konkurencyjnych grup przestępczych oraz osób w stosunku do których składali zeznania.

Po siódme, zasadnym była odpowiedź na pytanie, czy na świadków koronnych w szerokim ujęciu organy procesowe wywierały presję w celu skłonienia ich do podjęcia współpracy z organami ścigania, a następnie wymiaru sprawiedliwości.

Po ósme, ostatnim fragmentem badania był proces sformułowania postulatów zmian ustawowych w zakresie instytucji świadka koronnego. Uwagi nowelizacyjne dotyczą świadka koronnego w znaczeniu materialnoprawnym oraz karnoprosesowym. Zmiany te mogą mieć fundamentalne znaczenie dla ustawodawstwa krajowego, a przede wszystkim mogą doprowadzić do lepszego funkcjonowania tego niekonwencjonalnego dowodu jakim są zeznania świadka koronnego w ujęciu karnoprosesowym oraz wyjaśnienia tak zwanego „małego świadka koronnego”.

Przyjęte założenia badawcze wpłynęły na wybór oraz zastosowanie określonych metod badawczych. Wśród zastosowanych metod wyróżnić można metodę dogmatyczno-prawną, teoretyczno - prawną oraz metodę badań ankietowych. Ta ostatnia obok innych technik badawczych, w tym m.in. obserwacji, wywiadu, badania dokumentów czy też technik socjometrycznych, stanowi jedną z najpopularniejszych technik badawczych, pozwalających na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków dla praktyki. Celem zminimalizowania pewnych błędów, które mogą pojawić się w wyniku prowadzonych badań ankietowych oraz uzyskania maksymalnie trafnych wniosków zdecydowano się dodatkowo na przeprowadzenie tzw. wywiadów eksperckich, które uzupełniają badania ankietowe. Nie pominięto także szczegółowych badań o charakterze *desk research*, które uzupełniają część empiryczną pracy, a tym samym pozwalają na wyciągnięcie prawidłowych wniosków końcowych, przydatnych do sformułowania postulatów *de lege ferenda*. Monografia ma charakter multidyscyplinarny. Łączy bowiem obszary z zakresu prawa karnego procesowego, materialnego, jak również kryminalistyki i kryminologii. Niezbędne stało się wykorzystanie źródeł oraz literatury z wyżej wymienionych zakresów, jak również prawa międzynarodowego oraz prawa Unii Europejskiej, socjologii, statystyki etc.

Powyższe ujęcie pozwoliło nakreślić następującą strukturę pracy, która składa się z dwóch zasadniczych części: teoretyczno – dogmatycznej (rozdział I oraz II) jak również empirycznej (rozdziały; III, IV oraz V)

Rozdział pierwszy poświęcony został instytucji świadka koronnego w znaczeniu materialnoprawnym w dwóch jego odmianach, mianowicie świadkowi koronnemu *in sua causa* oraz *in altera causa*. Nie pominięto analizy instytucji tzw. małego świadka koronnego, przewidzianego w przepisach kodeksu karnego skarbowego. W rozdziale tym, w sposób syntetyczny zaprezentowano genezę wprowadzenia instytucji tak zwanego „małego świadka koronnego” do naszego ustawodawstwa. Opisano także historyczne ujęcie instytucji związanej z nadzwyczajnym złagodzeniem kary, poczynsży od kodeksu karnego z 1932 r. Dodatkowo, przybliżono rozliczne kontrowersje, które związane są z tą instytucją.

Rozdział drugi zawiera opis instytucji świadka koronnego w formie karnoprosesowej. Podobnie jak rozdział pierwszy ma on charakter dogmatyczny. Składa się z trzech zasadniczych części, w których zaprezentowane zostały zagadnienia dotyczące tła historycznego wprowadzenia instytucji świadka koronnego do polskiego systemu prawa, jak również przeanalizowane zostały kwestie dotyczące pojęcia i zakresu stosowania instytucji „dużego świadka koronnego”. W tej części pracy starano się zaprezentować zarówno etiologię wprowadzenia instytucji świadka koronnego z wyszczególnieniem czynników, które

determinowały wzrost przestępczości zorganizowanej w kraju, jak również efekty procesowe wprowadzenia instytucji świadka koronnego.

Kolejna część pracy ma charakter empiryczny i związana jest z badaniami, które przeprowadzone zostały zarówno przy udziale przedstawicieli organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, jak również przy udziale samych świadków koronnych.

I tak, rozdział trzeci skupia się na badaniach przeprowadzonych wśród przedstawicieli organów ścigania ze szczególnym uwzględnieniem prokuratorów zatrudnionych na wszystkich szczeblach powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Przedmiotowe badania stanowią próbę odpowiedzi na pytanie dotyczące potrzeby m.in. zmian legislacyjnych w zakresie instytucji „małego świadka koronnego”, z położeniem nacisku na jedną z jego odmian, a mianowicie świadka koronnego *in sua causa*. W trakcie badań starano się ustalić między innymi kwestie związane z wykorzystaniem instytucji „małego świadka koronnego” przez organy procesowe, jak również motywy podejmowania przez nich współpracy z organami ścigania z punktu widzenia respondentów.

W rozdziale czwartym podjęto próbę udzielenia odpowiedzi na pytanie związane z przydatnością instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprosesowym w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej. Zaprezentowano także kwestie dotyczące wpływu osób najbliższych na zachowanie świadków koronnych w ujęciu karnoprosesowym, w tym między innymi decyzje o współpracy przez nich z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Interesującym zagadnieniem, które poddane zostało badaniom były także okoliczności związane z wywieraną na świadków koronnych ewentualną presją w zakresie potrzeby wycofania przez nich składanych uprzednio zeznań czy też zgody z ich strony na poddanie się badaniom psychofizycznym w trakcie procedury kandydackiej oraz po jej zakończeniu. Ważnym aspektem, który został poruszony w tym miejscu monografii, była kwestia programu ochrony świadków koronnych, a w szczególności jego funkcjonowania w praktyce i postrzegania przez samych świadków.

Rozdział piąty prezentuje wyniki badań o charakterze eksperckim w zakresie instytucji świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym oraz karnoprosesowym. W tej części pracy badaniu ankietowemu poddano ekspertów, wśród których znaleźli się między innymi sędziowie oraz prokuratorzy charakteryzujący się wyjątkowo dużym doświadczeniem zawodowym w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz mający bogate doświadczenie w pracy zawodowej z udziałem instytucji świadka koronnego we wszystkich jej odmianach. Materię badawczą podzielono na dwa zasadnicze bloki tematyczne. Pierwszy z nich odnosił się do instytucji świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym, drugi zaś w ujęciu karnoprosesowym. Zasadniczym problemem badawczym było ustalenie, czy szeroko rozumiana instytucja świadka koronnego z perspektywy ekspertów spełnia w sposób dostateczny swoją rolę w procesie karnym oraz czy jest prawidłowo stosowana i wykorzystywana przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Na tle przeprowadzonych rozważań, a w szczególności na podstawie wyników autorskich badań skonstruowane zostały następujące wnioski oraz spostrzeżenia końcowe wraz z postulatami *de lege futura* w zakresie badanych instytucji, które wyznaczają nowe perspektywy w nauce i praktyce w zakresie postępowania karnego, a w szczególności postępowania dowodowego z udziałem tak kontrowersyjnego źródła dowodowego jakim są świadkowie koronni w różnych postaciach tej instytucji.

Przedmiotowe wnioski podzielić należy na dwa zasadnicze obszary.

Pierwszy z nich związany jest z instytucją świadka koronnego w znaczeniu karnomaterialnym, drugi zaś w ujęciu karnoprocesowym.

W odniesieniu do instytucji tak zwanego „małego świadka koronnego” w wyniku przeprowadzonych badań możliwe było sformułowanie następujących wniosków i postulatów:

- Instytucja świadka koronnego *in sua causa* spełnia swoją rolę w polskim procesie karnym.
- Instytucja świadka koronnego *in sua causa* jest w dostateczny sposób wykorzystywana przez organy ścigania, jednakże wymaga ona regulacji prawnych, które usprawnią jej funkcjonowanie.
- Inicjatywa związana z zastosowaniem instytucji świadka koronnego *in sua causa* przez sąd orzekający winna pochodzić od prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze, na wzór rozwiązania przyjętego w art. 60 § 4 k.p.k.
- Instytucja świadka koronnego *in sua causa* wykorzystywana jest w przeważającej mierze w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury wyższego stopnia w tym głównie w prokuraturach okręgowych, regionalnych oraz w wydziałach do spraw przestępczości zorganizowanej i korupcji prokuratury krajowej. Związane jest to przede wszystkim z rodzajem postępowań przygotowawczych prowadzonych przez te jednostki. Są to postępowania prowadzone w sprawach przeciwko członkom zorganizowanych grup przestępczych.
- Istnieje konieczność szczególnie wnikliwej analizy i weryfikacji wyjaśnień składanych przez kandydatów na kodeksowych świadków koronnych. Związane jest to z maksymalnym ograniczeniem prób manipulacji organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości ze strony tego rodzaju podejrzanych, których głównym motywem jaki nimi kieruje, zdaniem przedstawicieli organów ścigania, jest przede wszystkim chęć uzyskania obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary.
- Zdaniem ankietowanych zasadniczym motywem jakim kierują się podejrzani ubiegający się o skorzystanie z instytucji „małego świadka koronnego” jest w głównej mierze chęć skorzystania ze złagodzenia kary przez sąd orzekający.

W zakresie postulatów związanych z instytucją świadka koronnego *in sua causa*, a dotyczących zmian legislacyjnych, przeprowadzone badania wykazały w sposób nie budzący wątpliwości, że:

- Przepis art. 60§3 k.k. odnoszący się do instytucji świadka koronnego *in sua causa* winien ulec zmianie redakcyjnej w zakresie dotyczącym przesłanki jaką jest współdziałanie podejrzanego z innymi osobami przy popełnieniu przestępstwa. Propozycja legislacyjna w tym zakresie mogła by przybrać następującą treść: „Sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego co najmniej z inną osobą w popełnieniu przestępstwa (...)” w miejsce obowiązującego przepisu mającego następujące brzmienie: „Sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa (...)”.



- W zakresie inicjatywy lub zgody związanej z zastosowaniem instytucji świadka koronnego *in sua causa* wyrażonej przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze możliwe stało się zaproponowanie zmian legislacyjnych mogących przybrać następujący kształt:

*„Sąd na wniosek prokuratora stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z co najmniej inną osobą w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia”.* Alternatywnie możliwe byłoby wprowadzenie przepisu art. 60 § 3a k. k. który mógłby otrzymać następujące brzmienie: *„Zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary w stosunku do sprawcy, o którym mowa w art. 60§3k.k. możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody prokuratora”.*

*Nadmienić należy, iż wyżej proponowana zmiana ustawowa po zaprezentowaniu jej między innymi na konferencjach naukowych z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Prokuratury Krajowej wprowadzona została do kodeksu karnego w dniu 7 lipca 2022 r.*

Dodatkowo, przeprowadzone badania skłaniają do wniosku, iż celowym byłaby zmiana przepisu art. 60§ 3 k.k. w zakresie obowiązku naprawienia szkody lub zwrotu nienależnie uzyskanej korzyści majątkowej przez kandydata na kodeksowego świadka koronnego przed lub po uzyskaniu nadzwyczajnego obligatoryjnego złagodzenia kary (pod warunkiem cofnięcia statusu kodeksowego świadka koronnego). Wówczas, dodatkowo wprowadzony przepis art. 60 § 3 b. k.k. mógłby otrzymać następujące brzmienie: *„Sąd stosując nadzwyczajne złagodzenie kary w wypadku określonym w § 3 zobowiązuje podejrzanego do naprawienia w całości lub w części szkody wyrządzonej przestępstwem lub też zwrotu nienależnie uzyskanej z przestępstwa korzyści majątkowej”.*

Z kolei, w związku z badaniami przeprowadzonymi w sprawie instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprocesowym, potocznie zwanego „dużym świadkiem koronnym” możliwe było sformułowanie następujących wniosków i postulatów:

- Instytucja świadka koronnego w kształcie przewidzianym przez ustawę z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym w chwili obecnej spełnia swoją rolę procesową, przy czym niektóre przepisy wymagają korekty.
- W odniesieniu do motywów, którymi kierują się świadkowie koronni podejmując współpracę z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, to ich podstawowym motywem podjęcia takiej współpracy zdaniem samych świadków koronnych była kwestia związana z zapewnieniem bezpieczeństwa sobie oraz najbliższym.
- Sytuacja rodzinna świadków koronnych ma zdecydowanie wpływ na kształtowanie postaw i zachowań, zarówno kandydata na świadka koronnego, jak również świadka koronnego. Poza tym, negatywne wzorce ze strony osób najbliższych (dysfunkcje rodzinne, patologie) mogły mieć wpływ na podejmowanie przez część z przyszłych świadków koronnych działalności o charakterze przestępczym.
- Program ochrony, w którym funkcjonują świadkowie koronni generalnie spełnia ich oczekiwania, jednakże sami świadkowie koronni zwrócili uwagę na pewne mankamenty w funkcjonowaniu tego programu, w tym między innymi na konieczność jeszcze większego zaangażowania funkcjonariuszy ZOŚK oraz prokuratorów, którzy winni w sposób właściwy podchodzić do świadków

koronnych nie składając nierealnych lub niemożliwych do spełnienia obietnic. Dodatkowo, koniecznym jest zapewnienie częstszego dostępu psychologów do świadków koronnych oraz ich najbliższych, którzy znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej.

W zakresie postulatów kierowanych w odniesieniu do instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprocesowym celowym wydaje się zaprezentowanie najważniejszych z nich, które przyczynić się mogą do usprawnienia w funkcjonowaniu tej instytucji.

I tak:

- Istotną kwestią jest postulat dotyczący konieczności pozyskiwania świadków koronnych wśród podejrzanych, którzy posiadają istotne informacje o popełnianych przestępstwach przez członków zorganizowanych grup przestępczych, a więc są oni uplasowani w hierarchii grupy na wyższym szczeblu organizacyjnym.
- Rozważenia wymaga regulacja związana z obligatoryjnym wyłączeniem sędziego od orzekania w sprawie, w której składa zeznania świadek koronny, który to sędzia wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań tego świadka koronnego.
- Dodatkowo, ważnym aspektem są kwestie prawne dotyczące ewentualnych spraw cywilnych, w tym spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, które wszczęte zostały z udziałem świadka koronnego przed nadaniem mu statusu, a które to sprawy nie zostały zakończone do czasu uzyskania zmiany tożsamości świadka koronnego.
- Koniecznym jest wprowadzenie zmiany regulacji dotyczącej możliwości ubiegania się o przyznanie statusu świadka koronnego podejrzanemu, który wcześniej zaprzestał kierowania taką grupą i w chwili składania wyjaśnień nie kieruje już zorganizowaną grupą przestępczą.
- Pilnego uregulowania wymaga wprowadzenie do ustawodawstwa krajowego instytucji tak zwanego „szpiega koronnego”, która to osoba będąc szpiegiem na rzecz innego kraju została zwerbowana przez polskie służby specjalne, a następnie podjęła współpracę dla dobra naszego kraju ujawniając istotne okoliczności związane z popełnianymi przez nią przestępstwami oraz przestępstwami innych osób.
- Koniecznym, jak się wydaje będzie wprowadzenie do art. 10 ust 1 pkt 4 uśk zmian związanych z uchyleniem niekaralności świadka koronnego w przypadku, gdy nie można ustalić miejsca jego pobytu z powodu m.in. ucieczki lub ukrywania się świadka koronnego przed organami ścigania albo wymiaru sprawiedliwości.
- W związku z tym, iż część świadków koronnych którzy uczestniczą w programie ochrony, posiada tendencje do manipulacji, w tym manipulacji organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, konieczne jest przedsięwzięcie kroków mających na celu zminimalizowanie tego jakże niepożądanego zjawiska. Zasadnym zatem byłoby każdorazowe poddawanie kandydata na świadka koronnego, a następnie świadka koronnego obligatoryjnym badaniom poligraficznym, połączonym z badaniami psychologicznymi jako tak zwana weryfikacja uprzednia, bieżąca i finalna.
- Potrzeba dołożenia starań nad skróceniem czasu trwania postępowań, zarówno w fazie postępowania przygotowawczego, jak również sądowego.
- Konieczność przeprowadzania systematycznych szkoleń dla przedstawicieli organów ścigania z zakresu metod przesłuchania ze szczególnym

uwzględnieniem tzw. miary wartości zeznań, a mianowicie kompletności składanych zeznań, ich dokładności oraz ostrożności.

- Skierowanie przez Prokuratora Krajowego wytycznych, związanych z metodologią prowadzenia postępowań przygotowawczych z udziałem świadka koronnego do podległych mu prokuratorów zatrudnionych w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Wytyczne winny zawierać szczegółowy sposób procedowania, jak również elementy, na które podlegli prokuratorzy powinni zwracać baczność uwagę przy podejmowaniu decyzji o wszczęciu procedury kandydackiej z udziałem podejrzanego, który zdecydował się podjąć współpracę z organami ścigania.

Dodatkowo, zasygnalizowania wymagają wnioski płynące z przeprowadzonych wywiadów eksperckich z przedstawicielami osób zawodowo zajmujących się szeroko rozumianą instytucją świadka koronnego, w tym byłych Ministrów Sprawiedliwości czy też Sędziów Sądu Najwyższego. Ich celem była pogłębiona analiza instytucji świadka koronnego oraz tzw. „małego świadka koronnego”. Z oczywistych względów zakres badań nie był tak szeroki jak wśród przedstawicieli organów ścigania. Generalnie jednak potwierdzono wnioski płynące z poprzednich badań. W zakresie instytucji świadka koronnego o charakterze karnoprocesowym eksperci byli zgodni co do motywacji, którą kierują się świadkowie koronni podejmując współpracę z organami ścigania. Ich zdaniem głównym motywem, którym kierują się początkowo podejrzani będący kandydatami na świadków koronnych, a następnie świadkowie koronni jest chęć osiągnięcia partykularnych korzyści polegających na uniknięciu odpowiedzialności karnej. Dodatkowym motywem może być także, zdaniem ekspertów, chęć zemsty na członkach konkurencyjnych grup przestępczych. Ważnym wnioskiem w zakresie szeroko rozumianej instytucji świadka koronnego była konstatacja dotycząca potrzeby rzetelnej i kompleksowej weryfikacji składanych wyjaśnień, a następnie zeznań.

Co do kwestii dotyczącej ewentualnych prób manipulowania przez świadków koronnych przedstawicielami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości eksperci byli zgodni, iż próby takie są podejmowane, co więcej, zdarzały się sytuacje, w których przedstawiciele organów ścigania w sposób bezkrytyczny podchodzili do składanych przez nich zeznań. Eksperci dostrzegali także kwestie związane z tak zwanym „transferem wiarygodności”, który należy eliminować z prowadzonych postępowań. Co do wysuwanych postulatów w zakresie świadka koronnego w znaczeniu karnoprocesowym słuszne ich zdaniem są następujące postulaty:

- Konieczność ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród przedstawicieli organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie stosowania i wykorzystywania instytucji świadka koronnego.
- Potrzeba rozważenia zmiany katalogu przestępstw, w odniesieniu do których można byłoby skorzystać z instytucji świadka koronnego;
- Wyjątkowo rozważne stosowanie instytucji świadka koronnego w sytuacjach, w których m.in. brak jest możliwości uzyskania innych źródeł dowodowych.
- Zaostrzenie odpowiedzialności karnej w stosunku do świadka koronnego, który utracił status w następstwie m.in. niewywiązania się przez niego z obowiązków, w szczególności w związku z zaistnieniem okoliczności opisanych w art. 10 u.ś.k.

Z kolei w odniesieniu do tak zwanego „małego świadka koronnego” instytucja ta, zdaniem ekspertów, zasadniczo spełnia swoją rolę w procesie karnym, choć winna być wykorzystywana podobnie jak instytucja świadka koronnego w znaczeniu karnoprocesowym

wyjątkowo rozważnie. Podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do instytucji świadka koronnego, zasadniczym motywem podjęcia współpracy przez „małego świadka koronnego” z organami ścigania jest chęć uniknięcia odpowiedzialności karnej. Zdaniem ekspertów zastosowanie instytucji świadka koronnego *in sua causa*, podobnie jak ma to miejsce w przypadku świadka koronnego *in altera causa* winno nastąpić na wniosek prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Opinia ekspertów była rozbieżna w zakresie dotyczącym współdziałania podejrzanego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, który to element opisany został w art. 60§3k.k. Ich zdaniem przepis nie powinien ulec zmianie w tym zakresie.

Stąd wkładem w rozwój nauki postępowania karnego są po pierwsze przeprowadzone na tak szeroką skalę badania zarówno z udziałem przedstawicieli organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości, a po wtóre kompleksowe wnioski, które w części stanowią gotowe propozycje rozwiązań prawnych i legislacyjnych w zakresie instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprosesowym oraz karnomaterialnym. Poza tym, badania z całą pewnością przyczynić się mogą do naukowego postrzegania a co za tym idzie zmian jakie pojawiły się w ostatnich latach w zakresie przestępczości zorganizowanej, w tym między innymi metodologii działania sprawców najpoważniejszych przestępstw. Szczególnie istotnym zagadnieniem wydaje się także ścisła specjalizacja w odniesieniu do prowadzonych działań nielegalnych przez członków grup przestępczych w zakresie przestępczości o charakterze ekonomicznym. Dodatkowo, badania pozwalają na doprecyzowanie oraz potwierdzenie kwestii dotyczących modelu zwalczania przestępczości grupowej za pomocą szeroko rozumianej instytucji świadka koronnego.

Monografia zatytułowana: „Instytucja świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym, karnoprosesowym i empirycznym” zawiera zatem rozważania i wnioski, które stanowią główny autorski wkład w rozwój nauki postępowania karnego. Zaprezentowane wnioski oraz postulaty mają charakter wielowymiarowy, zarówno w ujęciu teoretycznym, jak również dla praktyki postępowania karnego. Analizowana instytucja świadka koronnego w ujęciu prawnomaterialnym i karnoprosesowym stanowi kontrowersyjne źródło dowodowe w polskim procesie karnym, które jednakże w określonych sytuacjach procesowych winno być stosowane przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, zawsze w prawidłowy sposób. Zaprezentowane wnioski i postulaty zmian ustawowych w zakresie tych instytucji z całą pewnością mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w naszym kraju, a w szczególności usprawnić proces karny, w tym przede wszystkim doprowadzić do tego, iż następować będzie prawidłowa i rzetelna weryfikacja wyżej wymienionych instytucji. Tym bardziej, że w pewnych sytuacjach procesowych może mieć miejsce tak zwany „deficyt wykrywczy” związany z koniecznością przełamania zmyślenia wśród członków grup przestępczych, a co za tym idzie organy ścigania zmuszone będą do skorzystania z instytucji świadka koronnego w różnym jego kształcie.

## **5. Pozostały dorobek naukowo-badawczy**

Poniżej zaprezentowany został dorobek naukowy w postaci publikacji stanowiących zarówno monografie, rozdziały w monografiach jak również artykuły naukowe. Publikacje dotyczą problemów badawczych w zakresie szeroko rozumianego postępowania karnego oraz kwestii wzajemnych relacji i powiązań postępowania karnego z innymi obszarami prawa, jak prawo organów ochrony prawnej, prawo konstytucyjne, postępowanie w sprawach z nieletnimi, czy też aksjologia postępowania karnego.

Główny nurt mojej działalności naukowo badawczej poświęcony jest problematyce związanej z szeroko rozumianą instytucją świadka koronnego (w ujęciu prawnomaterialnym oraz karnoprocesowym), w tym przede wszystkim z jej praktycznym wykorzystaniem w pracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Prowadzone przeze mnie od ponad 12 lat badania nad tym kontrowersyjnym źródłem dowodowym powiązane były z wieloletnim doświadczeniem zawodowym jako prokuratora, zatrudnionego w Wydziałach do Spraw Przeszłości Zorganizowanej prokuratur różnych szczebli organizacyjnych, w tym Prokuratury Okręgowej, Apelacyjnej oraz Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Ważnym aspektem w tej części mojej aktywności badawczej było ustalenie, czy szeroko rozumiana instytucja świadka koronnego w obecnych uwarunkowaniach prawnych spełnia swoją rolę w procesie karnym, czy też należy dokonać istotnych jej modyfikacji oraz korekt. Niewątpliwie, ważnym aspektem było również ustalenie kwestii dotyczących wiarygodności składanych przez kandydata na świadka koronnego wyjaśnień, a następnie, po przyznaniu mu właściwego statusu - zeznań. Przykład publikacji związanej z wymienioną tematyką stanowi między innymi monografia naukowa: *Świadek koronny. Ocena wiarygodności*, Warszawa 2016, dotycząca zasadniczo problematyki związanej z występującymi tendencjami makiawelistycznymi świadków koronnych w Polsce. W oparciu o przeprowadzone badania naukowe przy pomocy testu psychologicznego Mach IV, z udziałem świadków koronnych, ustalono, iż przejawiają oni tendencję do manipulowania organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Dodatkowo, zaproponowane zostały postulaty w zakresie przeciwdziałania tego rodzaju próbom w tym między innymi wprowadzenie obligatoryjnych badań poligraficznych oraz psychologicznych. Ważną tematyką, która stała się przedmiotem moich opracowań naukowych w zakresie instytucji świadka koronnego było także wykazanie zgodności tej instytucji z zasadami Konstytucji oraz naczelnymi zasadami procesu karnego. W oparciu o analizę zarówno poglądów doktryny jak również judykatury w tym oczecznictwa ETPCz potwierdziłem, iż wprawdzie instytucja świadka koronnego nie jest zgodna z zasadą legalizmu i stanowi ona wyjątek na rzecz zasady oportunistu, jednakże stanowi swoisty stan wyższej konieczności w zakresie konieczności rozbicia solidarności przestępczej wśród członków zorganizowanych grup przestępczych. Ważną w tym względzie jest pozytywna odpowiedź na pytanie: albo państwo jest nieskuteczne w walce z przestępczością zorganizowaną albo podejmuje ono działania z punktu widzenia społeczeństwa działania etycznie wątpliwe? Przykładem opracowania związanego z tą także istotną problematyką jest publikacja: *Konstytucyjne i kodeksowe kontrowersje związane z instytucją świadka koronnego*, Tom LX: *Państwo Konstytucja Prawo. Księga pamiątkowa poświęcona Sędziemu Trybunału Konstytucyjnego Profesorowi Henrykowi Ciochowi*, Warszawa 2018. W zakresie instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprocesowym analizie poddałem także sytuację rodzinną świadków koronnych jako mającą znaczny wpływ na decyzję o podjęciu przestępczej aktywności w ramach zorganizowanych grup, a następnie na decyzje związane ze współpracą z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Efektem tej działalności naukowej była publikacja: *Przyczyny podjęcia współpracy przez świadków koronnych z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2001-2020*, [w:] *Wokół kryminalistyki. Nauka i praktyka. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Widle*, (red.) D. Zienkiewicz, Toruń 2021. Z przeprowadzonych przeze mnie badań naukowych wynika, iż zasadniczym motywem podejmowania współpracy przez świadków

koronnych jest chęć zagwarantowania maksymalnych przywilejów związanych z uniknięciem lub zmniejszeniem wymiaru kary.

Dodatkowo, w ramach głównego nurtu badawczego, w ramach projektu badawczego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości prowadzonego w 2022 r, przeprowadziłem badania, w których zaprezentowana została analiza zarówno aktów oskarżenia, jak również wyroków sądów pierwszej i drugiej instancji, w których jako główne źródło dowodowe wykorzystano zeznania świadków koronnych. Przedmiotowe badania na tak dużą skalę nie były dotąd prowadzone w naszym kraju. Obejmują one swoim zasięgiem ostatnie piętnaście lat funkcjonowania instytucji świadka koronnego w Polsce. Celem badań było unaocznienie kwestii związanych z wykorzystaniem instytucji świadka koronnego, z perspektywy wyrokowania, jak również wywołanie dyskusji dotyczącej kształtu tejże kontrowersyjnej instytucji. Głównym problemem badawczym było ustalenie, czy prokuratorzy prowadzący postępowania przygotowawcze oraz sądy, wydając wyroki w sprawach karnych, uznawały zeznania świadków koronnych za wiarygodne. W przypadku odmowy przyznania waloru wiarygodności zeznaniom świadków koronnych ważne było ustalenie powodów takiego stanu rzeczy, a przede wszystkim ustalenie przesłanek na jakich opierał się sąd. Istotnym problemem badawczym było także ustalenie, czy sądy powszechne ferując wyroki dopuszczały się tak zwanego transeru wiarygodności. Efektem niniejszych badań jest monografia naukowa: Projekt badawczy „*Instytucja świadka koronnego w znaczeniu karnoprocesowym. Ostatnie 15 lat funkcjonowania*”. Warszawa 2023 W wyniku podjętych badań ustalone zostały między innymi kryteria jakimi kierują się przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości orzekając w sprawach w których głównym źródłem dowodowym są zeznania świadka koronnego w ujęciu karnoprocesowym. Oceniając zeznania świadków koronnych w fazie sądowej sądy szczególną uwagę zwracały na: kompletność zeznań, ich spontaniczność, samodzielność oraz logiczność i własne zaangażowanie. Ustalono dodatkowo, iż zarówno w trakcie postępowania przygotowawczego oraz sądowego nie korzystano z dodatkowej możliwości weryfikacji składanych wyjaśnień poprzez przeprowadzenie badań poligraficznych jak również psychologicznych na okoliczność ustalenia tak zwanej “psychologicznej wiarygodności” składanych zeznań.

Kolejne pole badawcze w mojej działalności naukowej poświęcone jest kwestiom dotyczącym zwalczania i przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej. Szczególną uwagę poświęciłem zagadnieniom związanym z rozwiązaniami procesowymi dotyczącymi w szczególności prawa dowodowego w zakresie zwalczania przestępczości o charakterze korupcyjnym zarówno w Polsce, jak również w innych krajach, w tym między innymi w Stanach Zjednoczonych, Austrii, Australii, Mołdawi czy też na Węgrzech. W tym zakresie przeprowadziłem badania między innymi wśród przedstawicieli organów ścigania tj. funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego, czego wynikiem była seria artykułów związanych z popularnym w niektórych państwach narzędziem procesowym, jakim jest tak zwany test integralności, zwany także testem postaw. Przykładem opracowań opublikowanych w ramach tego zagadnienia, na łamach między innymi miesięcznika “Prokuratura i Prawo” były: *Test integralności. Analiza prawno – porównawcza*, „Prokuratura i Prawo” nr 1/2018 r., *Test integralności. Badania empiryczno-porównawcze*, „Prokuratura i Prawo” 1/2019, *Test integralności na przykładzie rozwiązań węgierskich*, (red.) W. Mazurek (w:), *Oblicza bezpieczeństwa. Wyzwania i zagrożenia*. Kraków 2017. W zakresie przeprowadzonych badań wśród funkcjonariuszy organów ścigania zajmujących się ściganiem przestępczości o charakterze korupcyjnej ustalono, iż zdecydowana ich większość opowiedziała się za wprowadzeniem testu integralności, który z całą pewnością przyczyniłby się do zmniejszenia poziomu korupcji. Dodatkowo, w zakresie przestępczości korupcyjnej szczególną uwagę w

mojej pracy badawczej, zwróciłem na metody oraz organy zajmujące się jej zwalczaniem poza granicami naszego kraju, w tym między innymi na terenie Ukrainy. Efektem prac były publikacje: *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej na Ukrainie. Analiza organów ochrony oraz wybrane case study*. (część I), "Prawo w Działaniu" nr 41/2020 r., jak również: *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej na Ukrainie Analiza konstrukcji proceduralnych oraz wybrane organy antykorupcyjne* (część II), „Prawo w Działaniu” nr 43/2020. Dodatkowo, w zakresie zwalczania zorganizowanej przestępczości korupcyjnej, ukazał się mój artykuł, opisujący najnowsze zmiany w ustawodawstwie Republiki Włoskiej w zakresie zwalczania przestępczości: *Wybrane aspekty zwalczania zorganizowanej przestępczości korupcyjnej we Włoszech*, w: *Księga Jubileuszowa Wojciecha Kotowskiego* (red.) B. Sygit, Warszawa 2023. W związku z poważnym problem jakim jest zjawisko korupcji na terenie Republiki Włoskiej ustaliłem, iż przeprowadzo pakiet reform dotyczących tego niebezpiecznego zjawiska w tym między innymi: powołano wyspecjalizowaną służbę antykorupcyjną (ANAC) zajmująca się zwalczaniem korupcji w kilku zasadniczych płaszczyznach a mianowicie: w zakresie przejrzystości i uczciwości w administracji, poprawy jakości zarządzania jak również w zakresie dbania o jakość świadczonych usług. Dodatkowo, rząd włoski wprowadził zmiany ustawodawcze w zakresie jawności dostępu do informacji publicznej oraz zmiany kodeksu karnego dotyczące przestępczości korupcyjnej

Kolejnym ważnym obszarem w mojej pracy naukowej były zagadnienia o charakterze karnoprocesowym w zakresie zwalczania szeroko rozumianej przestępczości zorganizowanej, w tym między innymi o charakterze kryminalnym, jak również gospodarczym. Podstawowym impulsem do zajęcia się niniejszą tematyką jest stosunkowo dynamicznie rozwijająca się w naszym kraju przestępczość zorganizowana o charakterze gospodarczym. Wskazane zagadnienia są szczególnie bliskie moim zainteresowaniom badawczym, czego wyrazem jest szereg opracowań w tym zakresie, w tym między innymi: *Przestępczość zorganizowana w ujęciu statystycznym* (część I 1998-2003), „Prokuratura i Prawo” nr 5/2022; *Przestępczość zorganizowana w ujęciu statystycznym ze szczególnym uwzględnieniem przestępczości o charakterze narkotykowym* (część II 2004-2021), „Prokuratura i Prawo” nr 6/2022 czy też: *Wybrane zagadnienia związane ze zwalczaniem zorganizowanej przestępczości VAT w ujęciu praktycznym*, „Prokuratura i Prawo” nr 11/2022. W powyższych publikacjach zaprezentowane zostały nie tylko dane statystyczne odnoszące się do zorganizowanej przestępczości, lecz także metody jej przeciwdziałania, w tym między innymi takie instrumenty procesowe jak: świadek anonimowy, konfiskata rozszerzona czy też kontrola operacyjna. Przykładem kolejnej publikacji powiązanej tematycznie z przedmiotowymi zagadnieniami był artykuł: *Instytucja świadka anonimowego. Wybrane zagadnienia*, „Prokuratura i Prawo” nr 7-8/2021. W artykule zaprezentowana została kontrowersyjna instytucja świadka anonimowego między innymi w aspekcie orzecznictwa ETPCz , jak również postępowanie w przedmiocie przyznania statusu świadka *in coqnto*.

Z przestępczością zorganizowaną nierozzerwalnie związany jest także terroryzm, który oprócz tego, że ma zasięg globalny wymaga natychmiastowej reakcji ze strony organów ścigania. Dodatkowo, ważnym aspektem jest kwestia dotycząca finansowania terroryzmu między innymi za pomocą tak zwanych walut wirtualnych. Zarówno definicja walut wirtualnych jak również „cyfrowych odwzorowań wartości” stała się przedmiotem artykułu mojego współautorstwa jak również współautorstwa P. Opitka: *Analiza definicji walut*

wirtualnych z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, „Consilium Iuridicum” Nr 3-4/2022. W publikacji zaprezentowano między innymi legalną definicję „walut wirtualnych”, która znajduje się w art. 2 ust 2 pkt 26 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Dodatkowo, skoncentrowano się także na elementach legalnej definicji „walut wirtualnych”, która zdaniem wielu ekspertów z tak zwanej branży „krypto” jest zbyt szeroka, niejasna i może budzić szereg wątpliwości interpretacyjnych.

Wszystkie omówione publikacje podlegały procesowi recenzowania.

### 5.1. Monografie (autorstwo)

Ocieczek G., *Instytucja świadka koronnego w ujęciu materialnoprawnym, karnoprocesowym i empirycznym*, Warszawa 2023.

Ocieczek G., *Projekt badawczy „Instytucja świadka koronnego w znaczeniu karnoprocesowym. Ostatnie 15 lat funkcjonowania”*, Warszawa 2023.

Ocieczek G., *Świadek koronny. Ocena wiarygodności*, Warszawa 2016.

### 5.2. Rozdziały w monografiach

Ocieczek G., *Konstytucyjne i kodeksowe kontrowersje związane z instytucją świadka koronnego*, [w:] *Tom LX: Państwo Konstytucja Prawo. Księga pamiątkowa poświęcona Sędziemu Trybunału Konstytucyjnego Profesorowi Henrykowi Ciochowi*, Warszawa 2018, s. 273–287.

Ocieczek G., *Mały świadek koronny. Geneza wprowadzenia instytucji. Częściowa analiza wyników badań*, [w:] *Współczesne problemy procesu karnego*, red. Wielec M., Ocieczek G., Oręziak B., Repeć J., Łuniewska K., Lublin 2021, s. 421–455.

Ocieczek G., Morawski R., *Technika kontraktowania w pracy socjalnej – analiza metodyczno-prawna*, [w:] *Asystentura i mediacje socjalne*, red. Durasiewicz A., Podobas I., Warszawa 2015, s. 140–168.

Ocieczek G., *Przyczyny podjęcia współpracy przez świadków koronnych z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2001–2020*, [w:] *Wokół kryminalistyki. Nauka i praktyka. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Widle*, red. Zienkiewicz D., Toruń 2021, s. 507–523.



Ocieczek G., *Sytuacja rodzinna świadków koronnych przed podjęciem współpracy z organami ścigania. Prezentacja wyników badań*, [w:] *Badania kryminologiczne a praktyka. Perspektywa krajowa i międzynarodowa*, red. Pływaczewski E.W., Dajnowicz-Piesiecka D., Jurgielewicz-Delegacz E., Warszawa 2021, s. 32–50.

Ocieczek G., *Test integralności na przykładzie rozwiązań węgierskich*, [w:] *Oblicza bezpieczeństwa. Wyzwania i zagrożenia*, red. Mazurek W., Kraków 2017, s. 79–97.

Ocieczek G., *Wybrane aspekty zwalczania zorganizowanej przestępczości korupcyjnej we Włoszech*, [w:] *Księga Jubileuszowa Wojciecha Kotowskiego*, red. Sygit B., Warszawa 2023, s. 329–349.

### 5.3. Artykuły naukowe

Ocieczek G., *Glosa do uchwały Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9.11.2021 r., sygn. I KZP 5/21*, „Prokuratura i Prawo” 2023, nr 2, s. 147–163.

Ocieczek G., *Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16.11.2016 r., sygn. II AKa 148/16*, „Prokuratura i Prawo” 2023, nr 4, s. 194–208.

Ocieczek G., Mazurek A., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2020 r., sygn. IV KK 496/19*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2023, nr 2, s. 111–128.

Ocieczek G., *Międzynarodowe kierunki zagrożenia przestępczością narkotykową*, „Humanistyczne Zeszyty Naukowe” 2015, nr 18, s. 109–133.

Ocieczek G., Opitek P., *Analiza definicji walut wirtualnych z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, „Consilium Iuridicum” 2022, nr 3–4, s. 122–139.

Ocieczek G., Opitek P., Lenczowska-Soboń K., *Praktyczne aspekty zwalczania przestępczości narkotykowej dokonywanej w świecie realnym i cyberprzestrzeni*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 7–8, s. 237–270.

Ocieczek G., *Przestępczość młodzieży w ujęciu penitencjarnym*, „Humanistyczne Zeszyty Naukowe” 2017, nr 17, s. 179–199.

Ocieczek G., *Przestępczość zorganizowana w ujęciu statystycznym ze szczególnym uwzględnieniem przestępczości o charakterze narkotykowym (część II. 2004–2021)*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 6, s. 79–99.

- Ocieczek G., *Przestrzeganie praworządności na terenie aresztów śledczych i zakładów karnych w Polsce. Badania empiryczne*, „Law • Education • Security” 2023, w druku.
- Ocieczek G., *Przyczyny rozwoju przestępczości w kraju z uwzględnieniem przestępczości o charakterze narkotykowym*, „Humanistyczne Zeszyty Naukowe” 2016, nr 19, s. 197–221.
- Ocieczek G., Sambor P., *Recidivism of Juvenile Offenders*, „Prawo w Działaniu” 2019, nr 38, s. 78–90.
- Ocieczek G., Samiczak K., *Działalność prokuratury i policji w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi w kontekście dynamicznie zmieniającej się sytuacji militarnej na świecie*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2022, nr 2, s. 5–40.
- Ocieczek G., Samiczek K., *Przestępczość zorganizowana w ujęciu statystycznym (część I. 1998–2003)*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 5, s. 5–30.
- Ocieczek G., Samiczak K., *Przestępstwa z nienawiści*, „Kwartalnik KSSiP” 2022, zeszyt 2(46), s. 37–58.
- Ocieczek G., *Test integralności. Analiza prawno-porównawcza*, „Prokuratura i Prawo” 2018, nr 1, s. 56–81.
- Ocieczek G., *Test integralności. Badania empiryczno-porównawcze*, „Prokuratura i Prawo” 2019, nr 1, s. 141–159.
- Ocieczek G., *Wybrane zagadnienia związane ze zwalczaniem przestępczości gospodarczej na przykładzie wyłudzeń funduszy unijnych. Studium przypadku*, „Prawo w Działaniu” 2023, nr 55, s. 117–134.
- Ocieczek G., *Wybrane zagadnienia związane ze zwalczaniem zorganizowanej przestępczości VAT w ujęciu praktycznym*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 11, s. 79–99.
- Ocieczek G., *Zagrożenia fałszywymi depozycjami procesowymi świadków i podejrzanych wobec funkcjonariuszy publicznych. Wybrane zagadnienia (część I)*, „Kwartalnik KSSiP” 2023, zeszyt 2(50), s. 7–18.
- Ocieczek G., *Zagrożenia fałszywymi depozycjami procesowymi świadków i podejrzanych wobec funkcjonariuszy publicznych. Wybrane zagadnienia (część II)*, „Kwartalnik KSSiP” 2023, zeszyt 3(51), s. 5–18.
- Ocieczek G., Zbieranek A., *Działalność Wyższego Sądu Antykorupcyjnego na Ukrainie. Wybrane zagadnienia*, „Prokuratura i Prawo” 2021, nr 11, s. 65–91.

- Ocieczek G., Zbieranek A., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. I KZP 60/20*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 1, s. 153–162.
- Ocieczek G., Zbieranek A., *Instytucja świadka anonimowego. Wybrane zagadnienia*, „Prokuratura i Prawo” 2021, nr 7–8, s. 82–104.
- Ocieczek G., *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej na Ukrainie. Analiza organów ochrony oraz wybrane case study (część I)*, „Prawo w Działaniu” 2020, nr 41, s. 209–229.
- Ocieczek G., *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej na Ukrainie. Analiza konstrukcji proceduralnych oraz wybrane organy antykorupcyjne (część II)*, „Prawo w Działaniu” 2020, nr 43, s. 145–160.
- Ocieczek G., *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej w Polsce. Wybrane aspekty prawne ze szczególnym uwzględnieniem roli prokuratury*, „Consilium Iuridicum” 2022, nr 1–2.
- Wielec M., Ocieczek G., *O monografii „Prokuratura w Polsce od odzyskania niepodległości do czasów współczesnych”*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 12, s. 168–181.

#### 5.4. Publikacje w języku obcym

- Ocieczek G., Sambor P., *Recidivism of Juvenile Offenders*, „Prawo w Działaniu” 2019, nr 38, s. 78–90.
- Ocieczek G., *WĘGRY – Combating Corruption in Poland. Selected legal aspects, with particular reference to the role of Central Anticorruption Bureau*, „Law, Identity and Values” 2023, no. 1, w druku.
- Ocieczek G., *WĘGRY – Combating organized economic crime in Poland. Selected organizational and statistical aspects*, „Central European Journal of Comparative Law” 2023, no. 1, w druku.

#### 6. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

##### Wyjazdy badawcze:

- 2008 USA Uczestnik Programu International Visitor Leadership, organizowanego przez Departament Stanu USA w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. W ramach wyżej wymienionego programu udział w debatach na terenie New York University w Nowym Yorku, University of the Potomac oraz Naval Postgraduate Scholl w Monterey. Ref: “Combating organize crime in Poland”,

“Methods of counteracting terrorism in Poland”; “The use of the crown witness in the Polish criminal procedure”.

- 28.09.2017 Londyn. Wizyta studyjna związana z wymianą polsko-angielskich doświadczeń dotyczących m.in.: konfiskaty rozszerzonej oraz przypadku przedsiębiorstwa. Spotkanie z przedstawicielami The Insolvency Service oraz przedstawicielami krajowej kancelarii prawnej Clarke Willmott zajmującej się wdrożeniem w systemie brytyjskim konfiskaty mienia. Ref.: “Problems related to asset recovery in Poland”.

### **Konferencje i seminaria naukowe:**

1. 27.11.2015. Warszawa. Asystentura i mediacje socjalne. Referat: Technika kontraktowania w pracy socjalnej. Analiza metodyczno – prawna.
2. 01.12.2015. Katowice. Uniwersytet Śląski. Meandry rzeczywistości społecznej. Media w służbie terroru. Polskie Towarzystwo Socjologiczne. Oddział Katowice.
3. 08.12.2015. Katowice. Uniwersytet Śląski. Meandry rzeczywistości społecznej. Jak tzw. Państwo Islamskie rekrutuje bojowników z Europy? Polskie Towarzystwo Socjologiczne. Oddział Katowice. Referat: „Zwalczanie poważnej przestępczości kryminalnej w Polsce”.
4. 08.04.2016 Polskie Forum Cyberbezpieczeństwa, Kraków. Strategiczne aspekty cyberbezpieczeństwa. CYBERSEC.
5. 14-16. 06. 2016 Paryż. International Anti-Corruption Practitioner Conference.
6. 19-21. 09. 2016 Budapeszt. Konferencja antykorupcyjna zorganizowana przez Węgierską Narodową służbę Ochrony.
7. 11-14. 10. 2016 Laxenburg. Austria. Konferencja kończąca projekt Siena dla organów antykorupcyjnych (S4ACA). Wygłoszony referat: Współpraca międzynarodowa w zakresie zwalczania przestępczości korupcyjnej.
8. 3-4. 11. 2016 Warsztaty Antykorupcyjne w Lubaniu. Referat: Integrity testing.
9. 15-17. 11. Ryga. 16 Konferencja EPAC/EACN. Konferencja Europejskich partnerów przeciwko korupcji europejskiej sieci antykorupcyjnej.
10. 28.11- 03.12. 2016 Pretoria. RPA Konferencja „PSETA- Dialogue on Human Resources Development Challenges. EU – South Africa Dialogue on Skills Development” – referat: Combating corruption in Poland.
11. 14.02. 2017 Warszawa. KGP, Konferencja z udziałem szefa Europolu. Wystąpienie dotyczące przestępczości korupcyjnej w Polsce.
12. 30-31. 03.2017 Paryż OECD, Global Anti-Corruption & Integrity Forum. Wygłoszony referat: „State-owned enterprises in the marketplace: How to avoid corrupt practices.”
13. 08.05. 2017 Katowice. Uniwersytet Śląski, Symposium naukowe: Namowa lub pomoc w samobójstwie. Aspekty kryminalistyczne i kryminologiczne.
14. 19.05.2017 Uniwersytet Białostocki Wydział Prawa i Administracji. Wykład: Wybrane zagadnienia prawne związane z polskim świadkiem koronnym.
15. 02.06.2017 Kielce. Uniwersytet Świętokrzyski II Świętokrzyska Uniwersytecka Konferencja Penitencjarna nt. Polski model wykonywania kary pozbawienia wolności i opieki postpenitencjarnej. Referat: „Członkowie zorganizowanych grup przestępczych w ujęciu penitencjarnym. Członek rady naukowej konferencji”.
16. 07. 07. 2017 Londyn. Międzynarodowa Konferencja Opportunity Ukraine. Wygłoszony referat dotyczący polsko – ukraińskich doświadczeń w zakresie

- zwalczania korupcji.
17. 28. 09. 2017 Londyn. Wizyta studyjna związana z wymianą polsko-angielskich doświadczeń dotyczących min.: konfiskaty rozszerzonej oraz przepadku przedsiębiorstwa. Spotkanie z przedstawicielami The Insolvency Service oraz przedstawicielami krajowej kancelarii prawnej Clarke Willmott.
  18. 09. 10. 2017 Kraków. Międzynarodowa Konferencja Cybersec. Dealing with Cyber Disruption.
  19. 10-11. 10. 2017 Ryga. International Conference: „Transparency, accountability and better governance: Enhancing whistleblowing, fighting corruption, future perspectives”, Wygłoszony referat: Polish experiences connected with corruption”.
  20. 28.10.2017. Warszawa. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. II Edycja Programu: Pracownia Liderów Prawa Wykład na temat: Rola Służb Specjalnych w Państwie Prawa.
  21. 14-18.11.2017 Lizbona. Międzynarodowa Konferencja Antykorupcyjna EPAC/EACN.
  22. 28-30.11.2017 Ryga. Międzynarodowe Seminarium Antykorupcyjne Państw Nordycko-Bałtyckich z udziałem FBI. Referat: „CBA activity. combating corruption in the medical sector”.
  23. 22. 02. 2018 Londyn. Sympozjum zorganizowane przez NCA (National Crime Agency) nt zwalczania przestępczości na terenie Europy. Referat: „Experience of the Polish secret services, in particular the CBA, in combating international corruption crimes”.
  24. 23.04.2018. Katowice. Uniwersytet Śląski, Sympozjum naukowo-szkoleniowe nt. Służby specjalne i działania specjalne organów państwa w dobie zagrożenia współczesną przestępczością kryminalną. Referat : Metodyka badań wiarygodności polskich świadków koronnych.
  25. 15 maja 2018 Chęciny. Konferencja Okrągłego Stołu. Nauka a wymiar sprawiedliwości. Aktualne tendencja i perspektywy rozwojowe. Referat: Przeciwdziałanie korupcji a nauka.
  26. Wrzesień. 2018 Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Pracownia Liderów Prawa. Referat: Korupcja jako wyższa forma przestępczości zorganizowanej w kraju i zagranicą.
  27. 25-28. 09. 2018 Konferencja EPCC (Europejska Konwencja Szefów Policji) Haga. Holandia.
  28. 08-09. 10. 2018 Kraków Międzynarodowa Konferencja CYBERSEC, The Quest for Cyber Trust.
  29. 22-24. 10. 2018 Rust. Austria, 18Th EPAC/EACN Annual Conference, Referat: ”Current problems combating corruption crime”.
  30. 25-26. 10. 2018 Kopenhaga, Międzynarodowa Konferencja, International Corruption Hunters Alliance. Coalitions Against Corruption. Uczestnictwo w grupie roboczej dot. zwalczania korupcji w spółkach Skarbu Państwa.
  31. 10. 12. 2018 Warszawa. Konferencja: „Etyka i antykorupcja-wyzwania i rekomendacje dla administracji publicznej”.
  32. 20-21. 03. 2019 Paryż OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum.
  33. 24-27. 03. 2019 Talin. Multilateralne międzynarodowe sympozjum dotyczące bezpieczeństwa państw nadbałtyckich. Referat: „Review of corruption treats”.
  34. 07-07. 05. Szczytno 2019 Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dawniej niż wczoraj -100rocznica powstania Policji państwowej .
  35. 08-09. 05. 2019 Wizyta studyjna przedstawicieli Generalnej Inspekcji Administracji Państwowej Republiki Angoli (IGAE). Referat: „Zwalczanie

- przestępczości korupcyjnej z perspektywy międzynarodowej”.
36. 03. 06. 2019 Warszawa. Konferencja z okazji XXV - lecia funkcjonowania w strukturze Prokuratury pionu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej.
  37. 05. 06. 2019 Warszawa. Bilateralne międzynarodowe seminarium z przedstawicielami senatorów Republiki Czeskiej dot. nowych rozwiązań w zwalczaniu korupcji wśród członków Unii Europejskiej. Referat: „Wybrane polskie rozwiązania dotyczące zwalczania przestępczości w tym min przestępczości związanej z wyłudzeniami podatku VAT”.
  38. 6-7. 06. 2019 Szczytno. Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Dawniej niż wczoraj- 100 rocznica powstania Policji Państwowej.
  39. 06. 08. 2019 Libia. Bilateralne spotkanie z udziałem delegacji Generalnego Zarządu Bezpieczeństwa Państwa Republiki Libańskiej. Referat: „Praktyki CBA w zakresie zwalczania przestępczości ekonomicznej oraz korupcyjnej na przykładzie wybranych postępowań”.
  40. 04. 09. 2019 Warszawa. Bilateralne międzynarodowe seminarium z przedstawicielami samorządu Republiki Rumunii. „Najlepsze praktyki dotyczące zapobiegania i zwalczania przestępczości korupcyjnej”.
  41. 18-20. 09. 2019 Kiszyniów. Mołdawia. Bilateralne międzynarodowe seminarium z przedstawicielami Narodowego Centrum Antykorupcyjnego Republiki Mołdawii. Referat: Zwalczanie przestępczości korupcyjnej w Polsce na przykładzie wybranych postępowań.
  42. 02-03. 10. 2019 Haga Europejska Konwencja Szefów Policji EPCC. Europejska współpraca policyjna dotycząca rozwoju przestępczości i sposobów jej zwalczania w kontekście przestępczości o charakterze zorganizowanym.
  43. 26. 11. 2019 Rzym. Międzynarodowa Konferencja Antykorupcyjna zorganizowana przez prezydencję włoską Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI) dotycząca wymiany międzynarodowych doświadczeń w zakresie zwalczania korupcji.
  44. 06. 12. 2019 Warszawa. Global Partnership Security Seminar.
  45. 10-12. 12. 2019 Sztokholm. Międzynarodowa Konferencja EPAC/EACN.
  46. 06-08. 03. 2020 Moletai. Litwa. Międzynarodowe seminarium „Prevention of Corruption in the Baltic Region”. Referat: „Activities of the Central Anti-Corruption Bureaus. Key Studies”.
  47. 23-25 .09. 2020 Białystok. III Ogólnopolskie Forum Młodych Kryminologów . Badania Kryminologiczne a praktyka – perspektywa krajowa i międzynarodowa. Referat: „Wpływ rodziny na przestępczość świadków koronnych”.
  48. 15. 05. 2020 Warszawa. UKSW webinarium koło prawa karnego materialnego i prawa konstytucyjnego. Referat: „Wyniki badań dotyczące tzw. małego świadka koronnego”.
  49. 23-25. 05. 2021 Paryż. Międzynarodowa konferencja OECD - on line.
  50. 12. 06. 2021 Uniwersytet im J. Długosza Częstochowa, webinarium. Referat: „Instytucja świadka koronnego w świetle najnowszych badań”.
  51. 14-15. 06. 2021 Warszawa. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Penalization of International Crimes in National Law.
  52. 28. 06. 2021 UKSW Warszawa. Międzynarodowa Konferencja: Contemporary Problems of Criminal Procedure Ref: „The position of Polish Crown witnesses as assessed by justice experts and representatives of law enforcement agencies”.
  53. 8-11. 03. 2022 Piła. Ogólnopolskie Warsztaty Szkoleniowe z zakresu zwalczania przestępczości narkotykowej prowadzonej przy wykorzystaniu internetu oraz podmiotów świadczących usługi kurierskie. Referat: „Świadek koronny w

- znaczeniu prawnomaterialnym”.
54. 06. 04. 2022 Warszawa. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: Reformy wymiaru sprawiedliwości w latach 1944-2015” organizowana przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości z inicjatywy Młodzieżowej Rady Sprawiedliwości. Referat: „Nowoczesne metody zwalczania przestępczości zorganizowanej – świadek koronny w ujęciu karnoprocesowym i prawnomaterialnym”.
  55. 18. 05. 2022 Warszawa. Międzynarodowa konferencja naukowa. Nieruchomości wobec wyzwań podatkowych. Referat.: „Pranie pieniędzy w nieruchomościach jako jedna z form przestępczości zorganizowanej”.
  56. 18-19. 05. 2022 Białystok. Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Forum Młodych Kryminologów.
  57. 24-25. 05. 2022 Kalisz. Międzynarodowa konferencja naukowa: „Wyzwania i zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa publicznego”.
  58. 30. 05. 2022 r. Warszawa. Spotkanie koła naukowego Korporacji Akademickiej Arkonia. Wykład: „Zwalczanie przestępczości zorganizowanej ze szczególnym uwzględnieniem instytucji świadka koronnego”.
  59. 01. 06. 2022 r. Warszawa. IWS International Scientific Conference : „The Right to Privacy in the Digital Age – in general terms. Special Guest, Refer: „Organize Crime”.
  60. 06 – 08. 06. 2022 Kielce. II Międzynarodowy Kongres Penitencjarystów. Temat wiodący: Długoterminowe kary pozbawienia wolności. III Uniwersytecka Konferencja Penitencjarystów. Temat wiodący: Więzienna służba zdrowia. Referat: „Zwalczanie przestępczości zorganizowanej na przykładzie instytucji świadka koronnego w ujęciu materialnoprocesowym i karnomaterialnym”.
  61. 4. 10. 2022 Warszawa. Konferencja naukowa inaugurująca rozpoczęcie działalności czasopisma naukowego „Prawo i Klimat”.
  62. 12. 10. 2022 Warszawa. (On -line) II Międzynarodowa Konferencja Naukowa Interdyscyplinarna i wielopłaszczyznowa problematyka dotycząca obowiązujących regulacji prawnych w przepisach krajowych oraz międzynarodowych. Referat : „Selected issues concerning the crown witness in Poland”.
  63. 19-21. 10. 2022 Krynica, Forum ekonomiczne. Uczestnik i referent panelu eksperckiego: Rozszerzenie penalizacji oraz zaostrzenie kar za szpiegostwo wobec nieskuteczności dotyczących regulacji oraz bezprecedensowego wzrostu zagrożeń bezpieczeństwa R.P.
  64. 24. 11. 2022 Warszawa. Konferencja Naukowa: „Ławnik, sędzia pokoju, ława przysięgłych-społeczeństwo w wymiarze sprawiedliwości.
  65. 9. 03. 2023 Warszawa/Gorzów Wielkopolski. I Ogólnopolska konferencja naukowa: „Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni i cyberprzestrzeni w interdyscyplinarnym dyskursie naukowym współdziałania ze Służbą Więzienną”. Referat: „Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej w Polsce”.
  66. 15.04.2022 Warszawa. Pracownia Liderów Prawa. Wykład: Procesowe aspekty zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce”.
  67. 19.06.2023 Warszawa. Gala Liderów Pracowni Liderów Prawa 2023. Wykład: Dojście do zawodu prokuratora. Aplikacja w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.
  68. 13-15. 09. 2023 Krynica, Forum2023. Uczestnik i referent panelu eksperckiego: Polska wobec wojny na Ukrainie. Wyzwania, prognozy i nowa strategia bezpieczeństwa.
  69. 15-17.11. 2023 Warszawa, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Polish-Hungarian Research Platform 2023” oraz „Comparative Reaserch platform 2023”.

70. 20.11.2023 Warszawa III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Contemporary problems in the criminal procedure”. Referat: „Controversial evidence in Polish law”.

#### **7. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.**

- 2006 - do nadal uczestnik Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego zrzeszającej uczelnie wyższe, instytucje badawcze oraz organy ochrony prawnej, której głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa w Polsce oraz Europie. Uczestnik paneli eksperckich w zakresie procesowych aspektów zwalczania przestępczości zorganizowanej.
- 2015 - do nadal jako adiunkt, a następnie nieetatowy pracownik w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie prowadzenie wykładów oraz ćwiczeń z zakresu postępowania karnego, prawa karnego, kryminologii jak również prawa cywilnego i administracyjnego ze studentami różnych kierunków w tym resocjalizacji, pracy społecznej i in. W ramach zatrudnienia prowadziłem także seminaria dyplomowe (magisterskie i licencjackie), dzięki którym zostało wypromowanych ponad 50 studentów (Prace napisane pod moim kierunkiem). Ponadto byłem recenzentem około 100 prac dyplomowych (magisterskich i licencjackich) powstałych na ww. Uczelni. Dodatkowo, byłem promotorem co najmniej 80 prac na kierunkach specjalistycznych z zakresu organizacji i zarządzania w pomocy społecznej.
- od 2013 do 2015 – nauczyciel w Kolegium Pracowników Szkół Społecznych w Czeladzi gdzie prowadziłem zajęcia dydaktyczne w postaci ćwiczeń i wykładów z zakresu logiki, prawa karnego procesowego, prawa karnego materialnego oraz prawa administracyjnego i cywilnego.
- od 2013 r. do 2015 – pracownik nieetatowy w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej, gdzie prowadziłem wykłady i ćwiczenia z zakresu kryminologii oraz postępowania karnego ze szczególnym uwzględnieniem postępowania dowodowego.
- od 2017 r. do 2019 – pracownik nieetatowy w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, gdzie prowadziłem wykłady na specjalistycznych studiach podyplomowych z zakresu zwalczania przestępczości zorganizowanej i korupcji.
- od 2016 do nadal – adiunkt w Katedrze Postępowania Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Jako adiunkt w Katedrze Postępowania Karnego WPiA prowadzę ćwiczenia ze studentami, jak również wykłady monograficzne z zakresu tematyki przestępczości zorganizowanej i świadka koronnego oraz służb specjalnych i organów ochrony prawnej. W ramach Wydziału prowadzę również seminaria dyplomowe (magisterskie i licencjackie), dzięki którym zostało wypromowanych ponad 50 studentów (Prace napisane pod moim kierunkiem). Ponadto byłem recenzentem wielu prac dyplomowych (magisterskich i licencjackich) powstałych w Katedrze Postępowania Karnego. (co najmniej 70 recenzji).
- od 2017 opiekun pomocniczy „Koła Naukowego Prawa Karnego Procesowego” (wcześniejsza nazwa „Koło Naukowe Procesualistów”) działającego na Wydziale Prawa i Administracji UKSW.
- 2023- do nadal - wykładowca w Centralnym Ośrodku Szkolenia i Edukacji ABW im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, gdzie prowadzę szkolenia specjalistyczne dla funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z zakresu postępowania



karnego ze szczególnym uwzględnieniem zasad procesowych, postępowania dowodowego oraz zatrzymania i przeszukania.

- 2015 - do nadal uczestnik programu Liderzy Prawa, a od 2022 Liderzy Sprawiedliwości IWS.
- Pomysłodawca oraz współorganizator i wykładowca studiów podyplomowych w zakresie kryminalistyki organizowanych w ramach Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej.
- Od 2017 do nadal współorganizator studiów podyplomowych oraz szkoleń specjalistycznych w zakresie organizacji pomocy społecznej (blok prawny) organizowanych w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie.
- 12.06.2021 Częstochowa. Uniwersytet im J. Długosza gość spotkania koła naukowego ds. bezpieczeństwa, referat: „Instytucja świadka koronnego w świetle najnowszych badań krajowych i zagranicznych”.
- 22-24.06.2022 Kraków. Przewodniczący XXIV Turnieju Wiedzy Kryminalistycznej dla Aplikantów im. Aleksandra Głazka.
- 2021 Członek Kapituły I Konkursu o nagrodę I Zastępcy Prokuratora Generalnego - Prokuratora Krajowego za najlepszą rozprawę doktorską i za najlepszą pracę magisterską 2021 r.
- 2022 Członek Kapituły II Konkursu o nagrodę I Zastępcy Prokuratora Generalnego - Prokuratora Krajowego za najlepszą rozprawę doktorską i za najlepszą pracę magisterską 2021 r.
- 24-25. 05. 2022 Kalisz. Członek Komitetu Naukowego międzynarodowej konferencji naukowej: „Wyzwania i zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa publicznego”. Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości.
- 30. 05. 2022 Gość koła naukowego „Korporacji Akademickiej Arkonia”. Wygłoszony wykład: „Zwalczanie przestępczości zorganizowanej ze szczególnym uwzględnieniem instytucji świadka koronnego”.
- 9. 03. 2023 Warszawa/Gorzów Wielkopolski. Członek Komitetu Naukowego I Ogólnopolskiej konferencji naukowej: „Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni i cyberprzestrzeni w interdyscyplinarnym dyskursie naukowym współdziałania ze Służbą Więzienną”.
- 21-23. 06. 2023 Kraków. Przewodniczący XXV Turnieju Wiedzy Kryminalistycznej dla Aplikantów im. Aleksandra Głazka.
- Członek „Koła Naukowego Prawa Karnego Procesowego” działającego na Wydziale Prawa i Administracji UKSW.
- 2023 Organizator spotkania naukowego w ramach Katedry Prawa Karnego z prokuratorami Prokuratury Krajowej w szczególności zajmującymi się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej oraz cyberprzestępczości.
- 2017-do nadal, Organizator i koordynator spotkań naukowych w ramach Katedry Prawa Karnego Procesowego UKSW między innymi z b. Ministrami Sprawiedliwości oraz pracownikami służb specjalnych w tym Agencji Wywiadu oraz agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej i in.
- 2017- do nadal, Organizator zajęć dla studentów IV ora V roku Wydziału Prawa UKSW z zakresu medycyny sądowej we współdziałaniu z Zakładem Medycyny Sądowej w Warszawie.
- 2017- do nadal, Organizator zajęć dla studentów IV oraz V roku Wydziału Prawa UKSW z zakresu kryminalistyki we współdziałaniu z Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Stołecznej Policji Warszawie.
- 2017- do nadal, Przygotowywanie studentów do udziału w ogólnopolskich konkursach naukowych w zakresie procesu karnego.

- 2023 - do nadal, Wykładowca w Centralnym Ośrodku Szkolenia i Edukacji ABW im. Gen. Dyw. Stefana Roweckiego „Grota” w zakresie procedury karnej ze szczególnym uwzględnieniem niekonwencjonalnych dowodów, metod przesłuchań, okazań i in.
- 2023 Zajęcie II miejsca w Turnieju Wiedzy Kryminalistycznej dla Aplikantów im. Aleksandra Głazka przez b. studentkę WPiA UKSW.  
2023 Członek Kapituły III Konkursu o nagrodę I Zastępcy Prokuratora Generalnego - Prokuratora Krajowego za najlepszą rozprawę doktorską i za najlepszą pracę magisterską 2023 r.

#### **Wykonawca grantów i projektów badawczych.**

- Projekt „Specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej” realizowany przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną im. Janusza Korczaka z Warszawy w ramach Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania: 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, nr: POWR.02.05.00-00-0221/18, projekt realizowany: 2018-09-01 - 2021-12-31.
- Projekt „Specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej” realizowany w ramach projektu systemowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego "Projekt systemowy DOPS w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej". Priorytet VII Promocja integracji społecznej. Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji. Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej. Projekt realizowany: 2014-03-08 - 2014-12-14.
- II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny realizowany w ramach projektu „Wsparcie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr pomocy i integracji społecznej”. Priorytet VII Promocja integracji społecznej. Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej Programu Operacyjnego. Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. projekt realizowany: 2013-11 - 2014-08.
- Projekt „Specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej” nr umowy POWR.02.05.00-00-0221/18 realizowany był przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną im. Janusza Korczaka z Warszawy w ramach Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania: 2.5 Skuteczna pomoc społeczna – w okresie 01.09.2018 r - 28.02.2022 r
- Projekt „Specjalista pracy socjalnej”, nr umowy POWR.02.05.00-00-0117/17- realizowany był przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną im Janusza Korczaka w Warszawie w ramach Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania 2.5. Skuteczna pomoc społeczna - w okresie 01.09.2018 r - 31.01.2020 r.
- Projekt badawczo-rozwojowy pt. „Pilotażowe kompleksy penitencjarne”. Moduł nr 2 pn. „Modernizacja systemu szkolenia kadry Służby Więziennej „realizowany przez Wyższą Szkołę Wymiaru Sprawiedliwości w partnerstwie z Dyrektoriatem Norweskiej Służby Więziennej (KDI), University College of Norwegian Correctional Service (KRUS) Finansowania: Projekt badawczy realizowany w ramach Programu Operacyjnego „Sprawiedliwość” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu

Finansowego 2014-2021, ze środków funduszy norweskich i środków krajowych. Czas trwania projektu: październik 2020-grudzień 2023. W ramach projektu prowadzone są badania na terenie zakładów karnych w Polsce w zakresie przestrzegania praworządności, a następnie opracowany zostanie szczegółowy raport w tym zakresie.

- Projekt badawczy w ramach Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości dotyczący instytucji świadka koronnego w ujęciu karnoprocesowym, Warszawa 2022 r. W ramach projektu opracowana została monografia zatytułowana „Projekt badawczy. Instytucja świadka koronnego w znaczeniu karnoprocesowym. Ostatnie 15 lat funkcjonowania.” – w druku, po recenzji.
- Międzynarodowy Unijny Projekt Badawczy 2023 Central European Professors Network (ProfNet). „Common Defence Policy: the Legal Framework For the Development of the European Defence Industry”.

**8. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.**

1. Członek Rady Naukowej Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.
2. Członek Rady Naukowej „Wojskowego Przeglądu Prawniczego”.
3. Członek Rady Naukowej „Prokuratury i Prawo”.
4. Członek Rady Naukowej „*Consilium Iuridicum*”.
5. Członek Rady Naukowej „Przedsiębiorstwo i Prawo”.
6. Członek Rady Naukowej „Law. Education.Security”.
7. Członek Rady Naukowej „Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych”.
8. Członek Rady Naukowej „Prawo i Klimat”.
9. Członek Komitetu Redakcyjnego, Redaktor Tematyczny (bezpieczeństwo) Humanistycznych Zeszytów Naukowych.
10. Członek Komitetu Doradczego Wydawnictwa IWS.
11. Stały Recenzent wydawnictwa „Prokuratura i Prawo”.
12. Stały Recenzent kwartalnika Krajowej Szkoły Sędziów i Prokuratorów
13. Stały Recenzent wydawnictwa „*Consilium Iuridicum*”.
14. Recenzent wydawnictwa Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości „Prawo w Działaniu”.
15. Recenzent kwartalnika “Palestra”.
16. Członek Komitetu Naukowego Międzynarodowej konferencji naukowej pt.: Wyzwania i zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa publicznego. Organizator: Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości. 24-25 maja 2022 Kalisz.
17. Recenzent monografii, E. Guzik-Makaruk, E.W. Pływaczewski, L. Wieczorek, P. Kardela, J. Pogorzelski, „Prokuratura w Polsce od odzyskania niepodległości do czasów współczesnych”, Warszawa 2022.
18. Recenzent wydania specjalnego „Prokuratury i Prawo” - „Handel Ludźmi” 2022.
19. Recenzent wydania specjalnego „*Consilium Iuridicum*”, Ławnik, sędzia pokoju, ława przysięgłych. Społeczeństwo w wymiarze sprawiedliwości. 2023.
20. Recenzent wydania specjalnego „Prokuratury i Prawo”, B. Sygit, „Zachowania przestępcze on-line. Technologia i rozpoznawanie ich w praktyce śledczej”. 2023.
21. Recenzent Review of the chapter “Domestic regulation in the shadow of the common past - Poland: CRIMINAL LAW”. Węgrzy 2022.
22. Recenzent angielskiego wydania specjalnego „*Consilium Iuridicum*” 2023.



.....  
(podpis wnioskodawcy)

**9. Art. 219. 1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:**

1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące **znaczący wkład w rozwój określonej dyscypliny**, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.